

సీ రి య ల్ :

చె య్య ని నే రం - వె య్య ని శి క్త

(గత సంచిక తరువాయి)

స్వర్గాదయ మవుతోంది. తెల్లటి కాంటులు మెల్లిగా ఘామిమీదికి పాట్లుంటూ వస్తున్నాయి. కాంతారావు బద్ధకంగా నిద్ర లేచాడు. కళ్ళుసిప్పి తేరిపార చూశాడు. సూర్యకిరణాలు ఓడిబంగా అతని కళ్ళలో గుచ్చుకున్నాయి. కళ్ళు గట్టిగా మూశేసు కున్నాడు, నిద్ర పంచం మీదనుంచి లేవటానికి వ్యయత్నం చేస్తున్నాడు. తాను వదులున్న మంచంకోటికి కట్టేసిన దూడ పలుపును పాలేరు విప్పతున్నాడు. నంది విరిగిపోయిన గోడమీద నిలబడి కోడిపుంజా కొక్కారతో అని గట్టిగా అరుస్తోంది. అతని ఒళ్ళువిరిపాకు నులకి మంచం వెలుపెట మంటోంది. గుమ్మంకో పేడనీళ్లు చల్లి వెళ్లిపోయింది. ముగ్గు గొట్టాం తీసుకురాగానే, ఏం కనిపించడంలా మెల్లిగా చల్లరేకపోయినావు అని కనురు కున్నాడు. ఆ పనిచేసేగానిమీద. కిలకీల నవ్వుకుంటూ ముగ్గువేసేసి లేచి చక్కా పోయింది.

“ఇంకా ఎంతసేపు నిద్ర... పోలిక కనం అయినట్లుండే!...” నవ్వుతూనే ముక్కోటి వచ్చాడు

“రాత్రి సదృశింపట్టలేదు మావయ్యా! ఇప్పుడిప్పుడే కళ్ళ మూతపడ్డాయి. ఓమూ? రేపబోతునే ఉన్నాను. అప్పుడే పనిచేసేది రానే వచ్చింది....” కాంతారావు పక్క చుట్టేశాడు.

“రాత్రింతా బాగా ఆలోచించినట్లున్నావులే!...”

“ఎంత ఆలోచించినా అరవైబస్తాలమాట లేలంటలేదు....”

“ఇంకా తేరేదేమిటి? గోవిందార్పణం అనుకోవటమూను ముందుకు అడుగు వెయ్యటమూను... అదుగో అమ్మాయి

కాఫీ తెస్తున్నట్లుంది, తే! ముందర మొహం కడుక్కురా తర్వాత మాట్లాడదాం....” ముక్కోటి పొడుండబ్బి మీద చిటికెలు వేస్తున్నాడు.

“దండం అంది....”

“ఎవరొ? నువ్వు.... పెద్ద బ్బాయి కాడుటవేంటి!...”

“చిత్తం!...”

“మీ నాన్నకు ఒళ్ళాపై తెలియటం లేదుటగా! అనిలు ఎవరితో పోట్లాటకు దిగుతున్నాడో తెలుసుకున్నాడా అ!...”

“అదేమిటి బాబు అట్లా అంటారేమిటి! మీ అమ్మ ఎవ్వరూ మీమాటేగా చెబుతూ వుంట ఇంటికాడ....”

ర చ న :

శ్రీ బ్రాహ్మరంజన లక్ష్మీనరసింహస్వామి

“నాకు తెలుసులేవోయ్ ఈచేషాంబ్బి! ఆ! సమితి నువ్వొచ్చావు పొద్దున్నే!...”

“పొద్దున్నే అవసరముండే వచ్చానండి, మా గోమందు చూతుర్ని ఇంటికి పంపిస్తుండాడు కాస్తవైరం అవసరం వచ్చింది...”

“ఆవునురా అవును, రాసులు పోసుకుని చూస్తున్నాగాడు, మీకు మీరు ఇవ్వటాని. లోపల మానిక అందుకోవే, పెద్ద మనిషి వచ్చాడు వాకిట్లోకి...”

“ఏమిటి అయ్యగారు అట్లా అంటారు. ఊరికే ఇప్పించుంటున్నామా ఏమిటి! గారవు గాజు తెచ్చా, ఇది తాకటు పెటుకుని ఓ ఇరవేరూసాయలు ఇటు పడేయ్యండి!...”

“అబ్బో! ఎట్లాగయితే తెచ్చావులే బంగారపుగాజు... ఇది అమ్ముతే ఎంతో ముందో తెలుసా!...”

‘అమ్మటానికి కాదండీ నేతెచ్చింది!..’

“అది తెలుసులేవోయ్!... అయినా నీతో ఎందుకుగాని, వాదన పదిహేను రూపాయలు పట్టుకుపో, మళ్ళీ వారం తిరక్క మునుపే నీ వస్తువు నువ్వు తీసుకుపోవాలి. రేకపోతే మాత్రం సిద్ది నీకు దక్కదు... అయినా నువ్వుకాబట్టి ఇప్పుక్కూ! ఈ ఇత్తడి ముక్కలు ఇంత పొద్దున్నే దప్పిచ్చేదెవరొ? నీకు ఈ ఊళ్లో...”

“ఊ!...”

“వంతులుగారు దండమంది...”

ఏమిటి పోవయ్యా నా దుంపతెంచేస్తున్నావు... మధ్య వన్ను ఇరికించారు. ఇద్దరికీ చెప్పలేక సతమతమయి పోతున్నా ఆయనేమో దానావేస్తానంటూకూర్చున్నాడు. ఇవ్వాల కాకపోతే రేపైనా డిక్రీ వస్తుండేమి. మళ్ళీ ఆ బిచ్చులన్నీ నీ నెత్తిన పడటమెందుకు. రాజీదేరం అన్న తర్వాత అరవై బస్తాలంటూ చూర్చుంటే ఏట్లాగు. ముప్పూ బస్తాలకు దప్పిప్పిస్తాను. మిగతావి వదులుకునేందుకు సిద్ధపడాల్సిందేనని బిచ్చితంగా చెప్పేళా!... ఏమంటావు...”

“ఇంకా మీరు శలవిచ్చిన తర్వాత నేను అనేదేముండంట!...”

“ఇంకా ఒక్క జ్ఞానం ఇక్కడ వుండదు... తర్వాత ఈ ఏడు పంట ఆయన అభీనమే! తీరా ఆవేళ్ళకి వచ్చి లద్దు తగిలితే నువ్వు నామాటపోతుంది...”

మాటన్న తర్వాత తప్పితానేమిటి... ఇప్పడేడబ్బు పట్టుకొస్తా... మీరు కాగి తాచి సిద్ధం చేయండి వంతులుగారు....”

ముప్పూలు వెళ్ళొచ్చేటప్పటికి ఇటు ఇది సిద్ధం అనుకో!... కాంతారావు వస్తున్నట్లున్నాడు కాఫీ పట్టుకురా అమ్మ...” “ఏం ఇంకనేవు చేశావు...”

“మావయ్యా! సరే అరవై బస్తాలు వదులుకుంటామే అనుకో, ఈ ఏడు పంట మన స్వాధీనం చేస్తాడని నమ్మకం ఏమిటంట!”

“ఆ మాత్రం కట్టుదిట్టం లేకపోతే నేను అనలు ఈ రాజీకి ఎందుకు ఒప్పుకుంటాను?”

ఏ కళనున్నాడో ఒప్పుకున్నాడుగాని కోర్టుకు పోసేసింది పోతే ఏం, మూడు కోర్టులు తిప్పి మూడు చెరువులు నీళ్ళు తాగిస్తా, అసలు ఈ పోలీస్ ఏటా అడుగు పెడ తాడో చూస్తాగా అంటూ కూర్చున్నాడు వీడి తప్పదియ్యా; నా ఎదుటే ఇట్లా నిప్పులు లొక్కతుంటే, ఇంకా నువ్వు వాడికిళ్ళకు కప్పిస్తే ఏమన్నా వుండా..”

“మావయ్యా, ఏదో నువ్విక్కడున్నావు గాబట్టి సరిపోయిందిగాని, లేక పోతే వాడిమొహం చూసేవాడూ, కోరుకెక్కించి వాన్ని దుంప తెంపేవాడే! వాడుచేసిన దురాగతాలకు హద్దుండా ఎంత కావ్వెక్కినట్లు మాట్లాడుతున్నాడనుకున్నావు. అయినా వాడు ఎదురుకుండా వుంటేనేనూ ఏదో ఆనబుద్ధి వుడుతుంది ఎందుకుగాని ఆ రాతలేమిటో ఆ కోతలేమిటో నువ్వేచూసే నెయ్యి.... చచ్చగా చల్లారిపోయిందే!...” కాంతారావు కాఫీ చప్పరిస్తూ అన్నాడు.

“ఏన్ని సార్లు చెప్పాలిమీకు కాఫీ వేడిది తీసుకు రమ్మని.... అడుగో వాడొస్తున్నట్లు న్నాడు....”

“నే లోపలికి వెళతానై మావయ్యా!...”

.....

“పోచయ్యా!... ఒక్కమాట.. మా వాడు ఒప్పుకోలేదు, ఏమైనాసరే కోర్టుకు ఎక్కాలిసిందే అంటూ కూర్చున్నాడు...”

“ఏసిటండీ! ఇంతేనా మీ రా జీ జేరం....”

“అబ్బబ్బ! ఎంత తొందర పోచయ్యా నీది.... అప్పుడే నేను చెప్పటం వూర్తి అయిందన్న మాట... నేను ఊరుకున్నా ననుకున్నానా! నాలుగు కడిగి పెట్టా ఆ పప్పుడు కాని దాల్చోకి రాల.. సరే అని ఒప్పుకున్నాడు. అయితే ముప్పయి బస్తాలకే డబ్బు తీసుకున్నాను, మిగతా ముప్పయి బస్తాల బికాయి వదులకున్నాను అంటే తన గౌరవానికి భంగం వస్తుందట. అందు వలన ఆరవై బస్తాలకు డబ్బు ముట్టినట్లు రాయచున్నాడు. ఇది నీకు మరిమందిది రాయటం ఏరాస్తే! ఇచ్చేదేమిటో అది

మనం చేతిలో పెట్టడము, పైగా ఇంకోటి ఈ వ్యవహారం పైకి ఎవ్వరికీ తెలికూడదు, ఎవరైనా అడుగుతే, బాకీ అప్పుడే రద్దుచే కాము అనాలి తెలిసిందా!...”

“నా కెందుకొచ్చిన గొడవండీ! మీరెట్లా చెప్పిలే అట్లాగే డివిజన్ మని డబ్బు సిద్దంచేసి వుంచానండీ!...”

‘ఈ డబ్బు ఎక్కడిదో నాకు తెలుసు’ లే పోచయ్యా!..”

‘ఈ ఊళ్లో మీకు తెలియని సంగతులు’ ఎట్లా వుంటాయండీ... ఇంకెక్కడ వేలు ముద్ర వెయ్యటం చెప్పండి.. ఏడువందల ఎసరై రూపాయలు లెక్కెట్టుకోండి!...”

అవును లెక్కెట్టుకోవద్దా నువ్వు తక్కువస్తావని...”

“అదిగాదండీ!...”

“ఛా ఊరుకో.... అవునుగాని.. మరినేను...”

ఇప్పుడు నన్ను వత్తిడిమి పెట్టకండీ!... మీరుణం మేం ఉంచుకోం లెండి, అప్పుడే ఏమయిందని .. ఇంకా రామా పోమా!...

“ఇదిగో వాడి వేలుముద్రతో ఒక కాఫీ తీసుకువచ్చా నీదగ్గర వుంచుకో!...”

‘అవునుగాని వెళ్లి పోయాడా!...’

“ఇంతసేపా!...”

వీడ విరగడయి పోయింది! ఈ సారి వచ్చి మీ ఇంట్లో మకాం వేసినందుకు ఒక పనన్నా అయింది! ఎప్పటికప్పుడు రావటం పోవటమే తప్ప, చీరుతన్నా పనికూడా కాకపోయె, కాస్తకంట కనిపెట్టి వుండాలి. ఏనమయానికి ఏబుద్ధివుడుతుందో మరి!...

“ఈ ఊళ్లో నాకు వ్యతిరేకంగా చేసి నిర్వహించు కోవటమంటే మాటలు కాదులే!... కాంతారావు.. ఒక్కమాట చెప్ప తాను” అందులో నీకు ఆశ్చర్యం వేసేది!.. నెవరో నీకు ఇంకా బాగా చెప్పేది!... ఇదుగో మూడువందల తొంభై తీసుకో!....

“ఏమిటి మావయ్యా ఇది!....”

“తీసుకో నువ్వు ముందర, చెప్తాగా! నాన్ని అదిరించి బెదిరించి పదిహేను

బస్తాలకు డబ్బు తీసుకున్నా, మనకు పోయిందల్లా నలభై! అయిదు బస్తాలే! తెలిసిందా మరి”

‘మావయ్యా నాకుముందర చెప్పలేదే!..’

తీరా వాడు ఒప్పుకోకపోలే! ఏమనేడ చెప్పి, నాలుగు బస్తాలకు దబ్బిప్పించటం గొప్పా! నేను నీకు అది చేయిస్తాను ఇది చేయిస్తాను అంటూ అవీ ఇవీ చెప్పి, తీరా నమయం వచ్చేటప్పటికి తెల్ల మొహం వెయ్యటం బాగుంటుండా!

‘బలేవాడివిలే! నీబోటివాడు ఈ ఊళ్లో ఉండబట్టే ఈ నాలుగు కొంపలు ఈ మాత్ర మన్నా నిలిచి వున్నాయి, లేక పోతే ఈపాటికి ఎప్పుడో మూటా ముల్లె సర్దుకో వలసి వచ్చేది!...’ ‘నమయానికి వచ్చావు, ఎట్లాగా నిన్నడగటం ఆ ఆలో చిస్తున్నా.. క్రిందట సారి, నిన్నడిగే తీసుకు వెళ్లనే అని మధన పడుతున్నా చెప్పద్దా!..’

“మనలో మనకేమిటి అడుగుతే తప్పా! నేనిస్తేతప్పా!” అంత అవసరమైతే ఉంచుకోలే!... అనుకోకుండా వచ్చింది గదా కొంత సర్దుతావేమొ అనుకున్నా! అంత కంటే ఏంలేదు...

“అదికాదు మావయ్యా!”

‘అవన్నీ ఎందుకులే కావాలన్నావు ఉంచుకోరాదు. రేపు వంటరాదా! నువ్వే క్కడికి పోతావు, నేనెక్కడికి పోతాను...’

‘సరే ఇవ్వాళ సాయంకల్గిమే బయలుదేరి వెళతాను...’

‘ఒక్కరోజులో మించి పోయిందేముంది, రేపే అమ్మాయి వుట్టిరోజు!..’ అంటూ లోవల్చించి సన్నగా గొంతుక వినిపించింది.

“ఉండటాని కేమిటిగాని, అర్థంటుగా వెళ్లాలనన ననుంది అంతకంటే ఏంలేదు, ముందుగానే అమ్మాయికి కుభాకాంక్షలు తెలియ చేస్తున్నా! ఇవిగో ఈవదిహేను రూపాయలు తీసుకో అమ్మా! నీ ఇషం వచ్చిన చీరె కొనుక్కో!...”

“ఎందుకు కాంతారావు ఊరుకో...”

“ఏమిటి మావయ్యా, పిల్ల పుటిసి రోజు గదా అని ఇస్తే ఇది చూడూ తప్పే...”

“అప్పటికాదోయ్... ఆ, ఎందుకని...”

“సరేలే... ఏదోనుప్పున్నావు అప్ప దైర్యంగా వస్తున్నాను వెళ్తున్నాను. మామొలం చూడచ్చుదొస్తుందో ఏమో! ఈ తగాదాలు ఎప్పుడు పరిష్కార మవు రావో...”

“భూమన్నం వరకు కగాదాయి తప్ప వనుకో. ఏవో ఒకటి ఏదో ఒకటి తరెర్లు లూనే వుంటుంది. అందులో మన ప్రభుత్వంవారు ఘాసంబంధమైన శాసనాలు ఏవో ఒకటి చేస్తూనే వుంటారు. ఒకవర్గం వారికి లాభమవుతే, ఇంకొకవర్గం వారికి నష్టం, ఈ సత్యసంఘర్షణ వుంటూనే వుంటుంది. అయినా ఇంకొక్క సంగతి మనకెందుకులే, మాటవరనకు చెప్పానుగాని.....”

“అమ్మాయి పెళ్లి విషయం ఏమన్నా అనుకుంటున్నారా?” మహేశ్వరి మెల్లిగా అందుకుంది.

“అడవాళ్లకు ముందర వెళ్లక విషయం కావాలి. ఎక్కడ ఆడపిల్లలన్నానరే మీ అమ్మాయికి సంబంధాలు ఏమన్నా చూస్తున్నారా అని, మనం వల్లెటూర్లో వున్నాం గదా అని అందరూ అనే ఆలోచనలు చేసుకుంటూ చూస్తుంటారేమిటి!” ముక్కోటి, ముక్కుతో సగం, నోటితో సగం అన్నాడు.

ఇవ్వక కాకపోయినా, రేపటి నా చెయ్యలసిందేగా; అడపిల్లల వెళ్లక చెయ్యటం, వాళ్లను అత్తారింటికి పంపటం తప్పుతుందా మరి...” చాలా పెద్దస్థాయిలో అనేకాడు కాంతారావు.

మా అమ్మాయికి సంబంధాలు చూస్తున్నాం. ఎక్కడా కుదరటంలేదు. అయినా ఆనుడియి రావద్దూమరి...

కాంతారావు గృహోన్ముఖు డయాడు. తాను ఈసారి ఈఊరువచ్చి ఎంతో సాధించాననుకుంటున్నాడు. రేపే వస్తానని చెప్పాడు, అయిదు రోజులయింది, వెళ్ల

టానికి పిలువడలేదు. అక్కడ వాళ్లు, ఎటా వుంటున్నారో ఏం తింటున్నారో! ఏం చేస్తున్నారో! ప్రక్రియంటి వాళ్ళు కూడా, మొన్నేదో అడుగుతే కటువుగా లేదని సమాధానం చెప్పారుట, మన విషయం అంతా వాళ్లకు తెలిసే వుంటుంది. ఓ మూలవాకిట్లోకి వచ్చి పాలమసపి పెద్ద పెద్ద కేకలు పెడుతుంటే నలుగురికీ తెలియక ఏమవుతుంది! ఎవరినీ ఏమన్న లోపం లేదు, అందరూ చుంచువాళ్లే! మనమే సమయానికి ఇచ్చుకోలేక పోతున్నాం. ఇంటివాడు మహారందర పెరుతున్నాడు. ముందర కొంఠెనా ఇచ్చుకోపోలే, అతను ఆగడు, తీరా కార్డుకు వెళ్లటం మంటూ వస్తే చిక్కులో పడిపోతాము. బట్టలకొట్టువాడు చిందులు లొక్కతున్నాడు. ఏడాదిపైన అయిపోయింది. మళ్ళీ బట్టలన్నీ చిరిగిపోయినాయి. అందరికీ కొత్తని కొనాల్సిందే! పాత బాకి చెల్లిస్తేగాని, మళ్ళీ ఇప్పుడు కొత్తగా అయిపు వెట్టకపోతే చేసేది మాత్రం ఏముంది. రామయ్యగారి బాకి అట్లాగే వుండిపోయింది, ఇంతవరకు ఆయన నోరుచేసుకుని అడగలేదు. ఆలాంటి పెద్దమనిషికి అడిగిందొక మునుపే ఇస్తే ఎంత బాగుంటుంది! ఓ మూల పిల్లలకు జీతాలు కట్టాలి! ఇంకా ఆలస్యంచేస్తే పేర్లు కొరతేసారు. ఇంతా చదువు చెప్పించింది వృధా అయిపోతుంది, ముందర ఏది ఎట్లావున్నా, వెళ్లగానే జీతాలు కట్టాల్సిందే! మరి వాళ్ల వున్నకాలు కొనాలి. ఇప్పుడు కొన్నవాటికి డబ్బివ్వలేదు. అబ్బి! ఎంత పాపం చేసుకున్నానో ఇవ్వక ఈ విధంగా అనుభవిస్తున్నా! మరిచేపోయినా, అసలు ఇంట్లో ఒక్క సామానులేదు, నేను వచ్చే నాడే బియ్యానికి అప్పకని బయలుదేరారు. ముందర ముఖ్యంగా బియ్యం, పప్పుఉప్పు తెచ్చివడెయ్యాలి. ఏవని చేసినా, చెయ్యక పోయినా, నాలుగు వేళ్ళ లోపలికి పోతే గదా! అబ్బి! ఎంత ఘోరంగా వుంది పరిస్థితి! ఈ డబ్బుదేనికి సద్దేటట్టు! ఏది ఆపేటట్టు ఏదీ ఆపటానికి సీల్లేని పరిస్థితులో వడిపోయింది. నాకేమీ తోచటంలేదు, అహల్య చేతికి

ఈ డబ్బు కాస్తా ఇచ్చేసా! ఎటా నిర్వహించుకుంటుందో ఏమో! నాకు చేత కాదు. కాంతారావు ఒక్కసారిగా తన ఇంటివైపుకు దృష్టిని మళ్లించి చూస్తున్నాడు, అందరూ వికటాటహాసం చేస్తున్నారు. న్నాం? రాలేదే! నాన్నెప్పుడు ఏస్తాడు అని పిల్లలు అడుగుతున్నారు. బాకీలవాళ్ళు ఇంటి చుటూ తిరిగిపోతున్నారు! నేను అక్షరకు వెళ్లగానే నలుగులు చుట్టు ముట్టేస్తారు. డాపిరి ఆడనియ్యరు, యిప్పుడేమిటి చెయ్యటం, నేను కసిపించకుండా వెళ్ళి పోలే! వెళ్ళి ఎక్కడ వుండటం! ఎవటా ఆహ్వానిస్తున్నారు! నేను యింటికి వెళ్లక పోతే నాస్యగతేంకాను! యింకా ఏదీ అప్రదిష్టపాలయిపోమా! ఎటూ పాలుపోవటం లేదే. అతను రకరకాలుగా ఆలోచించుకుంటూ యింటికి వచ్చేస్తున్నాడు. తిన్నారో సమతున్నారో, ఏమి ఘోష పెడుతున్నారో! అడుగో నెయ్యివాడు ఇతే వస్తున్నాడు కాంతారావు ఒక్క రులుమన్నది. గుండె గుభేలు మన్నది. అతను, గబగబ ఇటువైపుకే వస్తున్నాడు, ఎట్లాగు తప్పించుకోవటం! డిరి లోపలికి వస్తున్న కొట్టి ప్రతివాడు ఎదురవుతూనే వున్నాడు. వీలుంటే తప్పించుకుంటున్నాడు. వీలువడక ఎదురవుతే, యిప్పుడే ఊరునుంచి వస్తున్నా! సాయంత్రం ఇంటికి రండి అని చల్లగా చెప్పి పంపిస్తున్నాడు. అబ్బో! ఇంతమందిని సాయంత్రం రమ్మన్నామే ఓక్కందరికీ ఎట్లాగా సమాధానం చెప్పటం అని మఘనపడిపోతున్నాడు. ఆవేదన హెచ్చిపోతుంది, ఏమి ఆలోచించినా ఏమీ అర్థం కావటంలేదు. ఆలోచించినకొట్టి మతిపోతోంది, నిబ్బరంగా అటూ ఇటూ చూసుకుంటూ తప్పించుకుని తిరిగే దొంగలాగ వచ్చి వచ్చి ఇల్లుచేరాడు.

వీధి తలుపు వేసివుంది. కాంతారావు గుండె గుభేలుమంది వైనా క్రిందా చూశాడు, తాళంలేదు, తలుపుముందర ఓ చిన్న కాగితం మడతపెట్టి పడివుంది. ఒక్క అంగలో ఆ కాగితాన్ని తీసి విప్పాడు. తెల్లకాగితం ఎవరో పడేశారు.

(తరువాయి 24 వ పేజీలో)

చెయ్యని నేరం-వెయ్యని శిక్ష

(11 వ పేజీ తరువాయి)

తలుపు తట్టాడు. తలుపులు తెరువ బడ్డాయి. వంటింట్లో అహల్య చీరెను గురుపట్టాడు. ఎవో చుయ్చుమనిషిపోయింది ఇంట్లో. రెండడుగులు వేళాడు ముందుకు, గదిలోకి మెల్లిగా తొంగిచూచాడు కళ్యాణి పుస్తకం పట్టుకుని చూస్తుంది. ప్రక్క వాకిటిలోంచి దొడ్లోకి వెళ్ళాడు. స్నానాల గదిలో గాయత్రి మొహం కడుక్కుంటోంది. వంటింట్లో సంచీవి, భవానీ లిద్దరూ కూర్చుని ఏవో కబుర్లు చెప్పతున్నారు. ఎమి అర్థం కావటంలేదు. మళ్ళీ తిరిగి సావిట్లోకి వచ్చి నిలబడ్డాడు. అటూ ఇటూ చూశాడు, ఓ మూలగా బియ్యపుబస్తా మూతి ముడుచుకుని కూర్చునివుంది. తన కళ్ళను తాను నెమ్మదిగా తిరిగి చూశాడు.

కళ్యాణి పుస్తకం చేత పుచ్చుకునే మెల్లిగా సావిట్లోకి వచ్చింది. చప్పన ఉలిక్కిపడి పిలబడిపోయింది. ఒక్కక్షణం కూతుర్ని చూసి ఆతను ఉలిక్కిపడ్డాడు.

"అమ్మా! నాన్నగారొచ్చారే." అంటూ గాయత్రి ఒక కేక పెట్టింది. భవానీ, సంచీవి చేతుల్లో పళ్ళాలతోనే సావిట్లోకి వచ్చేవారు. అహల్య కూడా చప్పన చేతులు కడుక్కుని వచ్చి నిలబడింది. అందరూ సావిట్లోకి వచ్చి నిలబడిపోయారన్న మాటే గాని ఎవ్వరూకూడా ఏమీ మాటాడటం లేదు. కాంతారావు అంతకంటే మూగవాడయిపోయాడు. అహల్య తలవంచేసుకుంది. భర్తను ఎదురుగా చూడలేకపోయింది. ఓరకంటితో ఒక్కసారి కళ్యాణి వంక మాత్రం చూసి చప్పన లోపలికి వెళ్ళి, వెంటనే నీళ్ళు తెచ్చి ఇచ్చింది.

గాయత్రి తుండుగుడ్డ అందిచ్చింది. భవానీ, టిఫిన్ ప్లేటు అందిచ్చింది. సంచీవి కళ్యాణి తండ్రివంక డెరుకుగా చూస్తూ నిలబడి పోయారు.

ఎవ్వరూ ఏమి మాటాడలే అవి తీవ్రంగా మధనపడు తున్నాడు ఇంకో నిమిషం ఆగులే వాళ్ళే మాటాడతారే అన్నట్లు క్షణం మౌనం చూపాడన్నమాటేగాని, తన అవేదనను, ఉద్వేగాన్ని ఆపుకోలేకపోతున్నాడు కళ్లారీ కండా నెలగురిపంకా ఒక్కసారి చూశాడు. ఎవరి కళ్ళలోంచికూడా తాను అనుకున్న సమాధానం రాలేదు. పెద్ద పట్టుర్చు విడిచాడు. పూర్తిగా అలసిపోయి నట్లు కనిపించాడు. అహల్య, మెల్లిగా కాసీకప్పును అందిచ్చింది భర్తకు.

(సశేషం)

ఆ కాళ వాణి

(21 వ పేజీ తరువాయి)

ప్రయోగించాలనే వీరి సత్సంకల్పం నిరాఘాటంగా నెరవేరుగక.

నవంబరు 30 రాత్రి 8 గంటలకు శ్రీ ఇసుకవల్లి దక్షిణామూర్తి రచించిన బృతువేద్దిన వాళ్ళు అన్ని నాటిక నాకు అర్థంకాలేదు. భాయాదేవి, రాఘరి, భరద్వాజ మొదలగు ప్రభువులు పాల్గొన్న ఈ నాటికలో ఏదో వదిమంది చెబిటివాళ్ళు కూర్చుని అరుచుకుంటూ మాట్లాడినట్లుంటే కాని ఒక నాటిక విన్నట్లులేదు. బోల్డు దబ్బు బుచ్చుచేసి ప్రసారంచేసే నాటికల ప్రయోగంపట్ల ఎందుకింత అలసత్వం వహిస్తారో అర్థంకాకండా ఉంది.

డిసెంబరు 3 రాత్రి 9-10 కు శ్రీ బాలాంత్రపు రజనీకాంతరావు రచించిన నాగరిక నాయిక కలాతోకాలేక ఈ రెంటి పుధ్య ఉండాలింది Mess అయిపోయి రైలుక్రిందిపడ్డ ఆజ్ఞాతవ్యక్తి చరిత్రలా గుంది. అసలీవ్యక్తి రైలుదగ్గరకి ఎందుకు వచ్చాడు? ఎచ్చెబో దానిక్రింద ఎందుకు పడ్డాడు? పడెనయ్యో గుర్తుతెలికండా ఎందుకిలా ఐపోయాడు? అనే ప్రశ్నలుకూడా అనవునరమేకదా. అయినా వంచాయతీకి వచ్చుకున్నాం కనుక ప్రస్తావన తప్పలేదు, వాణిబాల మాటలు విసపించాయి కనుక "లిడున్టిక్కు" అంటే అర్థం తెలికపోయినా (నాకు) నాటిక ఆసాంతం చిన్నార.

డిసెంబరు 4 మధ్యాహ్నం 3 గంటల లగాయతు 4 గంటలపరకూ లోగడ ఒక మారు ప్రసారమైన మహారాష్ట్రీయం నాటిక మరోమారు ప్రసారంప బడింది. రచన కన్న స్వామిగారు. నిర్వహణ బందావారు పాత్రధారులు తగుసమర్థులు.

—:O:—

గ్రంథ సమీక్ష

(20 వ పేజీ తరువాయి)

ఇసుక కటకటాలు చాలవు. నేరానికి భంగపాటు శిక్ష. అమాయిక ప్రజల చూపులు. కుప్పించి శోషిల్లే స్త్రీలు, బాలికలు నల్ల వ్యావారానికి సరిపాదులు. న్యాయాన్ని, పరమ న్యాయ సూత్రాన్ని దర్బాన్ని, దైర్బ్యాన్ని, సత్యాన్ని చెపుతున్న సంఘాన్ని నేను కోపగిస్తున్నాను నేను" అంటారు.

ఒక్కొక్కసారి యీ రచయిత ప్రశ్నకృతి సౌందర్యాన్ని ఆస్వాదించగలరు. ఎవో తీరని కోరికలు పెంచుకోగలరు; తూరుపుతీరములో తోచిన తొలిరేకుల సౌరును చూచిన సమయములో నాలో తీరనికోరికలెన్నో పొడూపును

అంటారు, ఇంకా కొందరు ప్రఖ్యాత ఆంగ్లకవులు వ్రాసిన గేయాలు చదివి తెలుగులో వ్రాసిన గేయాలు వున్నాయి.

శ్రీరాంబట్ల లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారు వీరి కవితను పరిచయంచేస్తూ.

"ఆవేళ కవితలు అనుకరించారనవచ్చును లేదా అనువదించారనచ్చును. నగ్నసత్యాలను నరుల బృందయ సీమలలో నాచీరసవచ్చును హృదయం వికసిస్తేగాని యిట్టిధార లభింపదని చెప్పవచ్చును. ఆధునిక సమాజానికి ఆదర్శంగా వీరి భావానేకం ఘనగు లిడుతుంది. వీరి లేఖని మృదు మధుర భావాలని ప్రిస్తుంది. ఇంకా ప్రగతిలో ముందంజ వేస్తుందని ఆశిస్తున్నాం. ఆత్మ భృందయానికి వీరికల్పనలో అంతుదొరకని పునాదులు" అన్నారు నిజం.